

Gemeente Soest

T.a.v. [REDACTED]

Postbus 2000

3760 CA Soest

VERZONDEN 30 NOV. 2018

DATUM	30 november 2018	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2018-1842	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81E20388	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	16 november 2018	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Wijzigingsverzoek - Geconsolideerde versie voorschriften Ontheffing Wnb (81C0B40E)	ONDERWERP	Tweede wijzigingsbesluit

Geachte [REDACTED],

Op 30 oktober 2017 hebben wij de gemeente Soest een ontheffing van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) met kenmerk 81C0B40E (hierna: de ontheffing) verleend. Het betreft de geplande realisatie van een woonwijk op Landgoed Oude Tempel in Soesterberg. Onderdeel van de ontheffing is de actieve verplaatsing van een dassenclan naar de locatie Laarschenberg ten oosten van Rhenen. Deze uitzetlocatie is vastgelegd in het wijzigingsbesluit van 3 juli 2018 met kenmerk 81D54A0B. Nadat de gewijzigde ontheffing is afgegeven, is gebleken dat het vangen van de dassen niet mogelijk was binnen de gestelde tijd van twee maanden.

I. Wijzigingsverzoek

Op 16 november 2018 hebben wij van u een wijzigingsverzoek van voorschrift 13 van de ontheffing ontvangen. Voorschrift 13 van de ontheffing luidt:

"Het wegvangen dient te gebeuren totdat zeker is dat alle dassen van de clan zijn weggevangen. Mocht het niet lukken de gehele clan weg te vangen binnen twee maanden dan dienen de gevangen dassen te worden teruggezet. De rasters op de Oude Tempel dienen dan te worden verwijderd. De voorgenomen werkzaamheden kunnen dan niet plaatsvinden totdat de gehele clan wel succesvol is weggevangen."

Aangezien op 20 september 2018 de eerste van de twee dassen is gevangen, diende de tweede das uiterlijk 20 november 2018 te zijn weggevangen. De tweede das is vóór 20 november echter nog niet gevangen. Aanvullend op de geformuleerde voorschriften uit de ontheffing is schriftelijk (per e-mail van 2 november 2017) aangegeven dat na start van de kwetsbare voortplantingsperiode, 1 december, geen dassen meer gevangen mogen worden. U heeft ons verzocht voorschrift 13 en het aanvullende voorschrift aangaande de kwetsbare periode te wijzigen door:

- *"De reeds gevangen das niet terug te hoeven plaatsen, maar om deze juist uit te zetten op de uitzetlocatie de Laarschenberg te Rhenen;*
- *Langer door te gaan met de vangactie ondanks start van het kwetsbare seizoen, totdat de tweede das gevangen is;*
- *De rasters te laten staan totdat met zekerheid (één maand lang op het terrein van Oude Tempel geen waarnemingen) gesteld kan worden dat de nog niet gevangen das elders een goed heenkomen heeft gevonden."*

II. Wijziging ontheffing

Uitzetten gevangen das

Voorschrift 13 is opgenomen in het besluit van 30 oktober 2017, toen van een kunstburcht in Laarschenberg nog geen sprake was. Het belangrijkste van dit voorschrift is dat de gevangen das niet te lang in de opvang blijft maar tijdig wordt vrijgelaten. Met het verzoek de reeds gevangen das naar Laarschenberg uit te zetten wordt ingestemd, onder voorwaarde dat de das uiterlijk eind december 2018 naar de genoemde locatie is uitgezet.

Kwetsbare voortplantingsperiode

Het wijzigingsverzoek spreekt vervolgens over het vangen van de das in de kwetsbare periode, die per december begint. Vast staat dat het doorvangen van een vrouwtjesdas (dit is nu niet uit te sluiten) in de kwetsbare periode onwenselijk is, en tegen de uitgangspunten zoals vastgelegd in het Kennisdocument Das van BIJ12. Stichting Das&Boom heeft aangegeven dat het gegeven de huidige omstandigheden (waar de dassen nu van elkaar gescheiden zijn) beter is voor de clan om nu tijdelijk door te gaan met vangen om de dassen zo spoedig mogelijk te herenigen.

Wij zijn het er mee eens dat het nu staken van het vangen per 1 december 2018 inderdaad niet in het belang lijkt van het over te plaatsen tweetal, ook als dat betekent dat een mogelijk drachtig vrouwtje wordt weggevangen.

Wij kunnen instemmen met het (proberen) vangen van de tweede das tot uiterlijk eind december 2018. Na 1 januari 2019 moet een eventuele das in het plangebied Oude Tempel volledig met rust worden gelaten om ruimte te geven aan een eventuele kraamtijd. Het opnieuw aanvangen met de vangpogingen dient in overleg met de deskundige, en daarnaast in overleg met de provincie Utrecht, plaats te vinden. Vast staat dat de vangactie enkel weer kan aanvangen als zeker is dat jongen van een zogende moeder niet kunnen worden gescheiden.

Verwijderen rasters en concluderen dat de das elders een heenkomen heeft gevonden

Het verwijderen van de rasters in het plangebied Oude Tempel, is - gezien de instemming de das naar Laarschenberg uit te zetten - niet meer wenselijk. Gezien de nog uit te voeren vangactie is het juist wenselijk de rasters te laten staan totdat de tweede das is gevangen. Hiermee stemmen we in.

Het wijzigingsverzoek geeft aan dat als gedurende één maand geen waarnemingen van dassen zijn gedaan, geconcludeerd wordt dat de nog niet gevangen das elders een goed heenkomen heeft gevonden, en de rasters worden verwijderd. De gestelde periode van één maand is naar ons oordeel, juist in de wintermaanden, erg kort om te kunnen concluderen dat de das uit Oude Tempel vertrokken is. De das is dan mogelijk onder de grond (zeker als het een drachtig vrouwtje is) en door de winter minder actief. De conclusie dat de das uit het plangebied Oude Tempel (en het aangrenzende terrein van Kontakt der Continenten en de Groene Hoogte) is vertrokken zal nog met de provincie Utrecht moeten worden afgestemd, mocht deze situatie zich voordoen. Wij gaan er in ieder geval van uit dat in het plangebied voldoende veldbezoeken zullen plaatsvinden, in combinatie met strategisch geplaatste wildcamera's, voordat conclusies worden getrokken over het vertrek van de das uit Oude Tempel.

Voorschrift 13 uit de ontheffing komt als volgt te luiden:

"De reeds gevangen das dient uiterlijk eind december 2018 te zijn uitgezet naar de kunstburcht in Laarschenberg. Met het vangen van de tweede das kan tot uiterlijk eind december 2018 worden doorgegaan. Er kan na de kwetsbare periode pas worden gestart met een nieuwe vangactie na schriftelijke instemming van de provincie Utrecht. Ook dient de provincie Utrecht schriftelijk in te stemmen met het staken van vangpogingen als door de deskundigen wordt geconcludeerd dat de das het plangebied Oude Tempel heeft verlaten."

De andere voorschriften in de ontheffing worden niet gewijzigd en blijven daarom van kracht. Gezien de eerdere wijzigingen is voor de duidelijkheid een geconsolideerde versie van de voorschriften als bijlage toegevoegd.

III. Conclusie

Wij wijzigen de ontheffing met kenmerk 81C0B40E conform hetgeen hiervoor is overwogen.

IV. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgescreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

V. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager.

Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officiëlebekendmakingen.nl

VI. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de gemeente Soest. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de RUD Utrecht en aan Stichting Das en Boom.

Tevens wordt dit besluit verzonden aan de Stichting Milieuzorg Zeist e.o., omdat zij eerder bezwaar heeft gemaakt tegen de ontheffing (81C0B40E) en daarom belanghebbende is bij deze wijziging.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Ecologisch Adviesbureau Viridis op 17 mei 2017, namens gemeente Soest en de aanvullingen hierop van 20 juni 2017, 8 augustus 2017, 15 september 2017, 13 oktober 2017 en 25 oktober 2017 gelet op de artikel(en) 3.8 en/of 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Gemeente Soest

Adres: Postbus 2000

Postcode en woonplaats: 3760 CA Soest

onthefing 81C0B40E voor het tijdvak van: 1 november 2017 tot 31 december 2025

van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5, 3.10 en 3.34 van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het vangen en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen en het uitzetten van de das (*Meles meles*) en de hazelworm (*Anguis fragilis*), en het opzettelijk verstoren, beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft Landgoed Oude Tempel te Soesterberg. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door het landgoed Open Ankh, door de Korndorfferlaan aan de oostzijde, de Oude Tempellaan aan de westzijde en bebouwing aan de zuidzijde. Met betrekking tot de das is het plangebied daarnaast het gebied tussen Korndorfferlaan, de Amersfoortsestraat, de Richelleweg en de Frits Koolhovenweg in Soesterberg.

Aan deze ontheffing, zoals gewijzigd op 3 juli 2018 en 30 november 2018, zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. U vraagt ontheffing van de Wnb aan voor de duur van 8 jaar. Echter; gedurende deze tijd kan de ecologie in het plangebied, ook als er nog geen werkzaamheden plaatsvinden, dermate wijzigen dat de situatie waarop de ontheffingsaanvraag is beoordeeld niet meer overeenkomt met de actuele situatie. Daarom dient u de ecologische onderzoeken naar de natuurwaarden in het plangebied in de jaren 2020 en 2023 te actualiseren. Deze actualisatieonderzoeken dienen te worden aangeleverd aan Team Vergunningverlening Natuur en Landschap van de provincie Utrecht. Indien de ecologische impact op de natuurwaarden groter wordt dan nu in de ontheffingsaanvraag is geschetst dient u een wijziging van of aanvulling op de ontheffing aan te vragen bij de provincie Utrecht.
2. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
3. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Utrecht indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 2 en 3 noodzakelijk zijn.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
7. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en twee weken van te voren naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te sturen.

Specifieke voorschriften

Das

8. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd conform het Plan van Aanpak verplaatsing dassen Oude Tempel Soesterberg, zoals bijgevoegd als bijlage 1 bij dit besluit.¹
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de das. Met betrekking tot het wegvangen en verplaatsen van dassen wordt aantoonbare

¹ Das en Boom, juni 2018. Plan van aanpak verplaatsen dassen Oude Tempel Soesterberg.

praktijkervaring noodzakelijk geacht om het zorgvuldig handelen ten aanzien van de dassen te kunnen garanderen. Naar bij de provincie bekend is, heeft enkel Stichting Das & Boom deze praktijkervaring met het actief verplaatsen van dassen.

Voorafgaand aan het verplaatsen

10. Voorafgaand aan het afvangen dient met behulp van camera's op alle actief belopen pijpen van de clan de actuele groepsgrootte van de dassenclan te worden vastgesteld.
11. Alle actief belopen pijpen dienen te worden uitgerasterd om zo de gehele clan goed te kunnen wegvangen. De omgeving van de burchten, en vooral de niet actief belopen pijpen dienen wekelijks te worden gemonitord om te bezien of er alsnog dassenactiviteit optreedt.
12. Als gedurende twee maanden helemaal geen dassen worden weggevangen, moet aangenomen worden dat de dassen tijdelijk buiten het plangebied verblijven. In dat geval dient nader onderzocht te worden waar de dassen buiten het plangebied verblijven. Het gehele territorium blijkt dan niet in beeld te zijn. Tot hier duidelijkheid over is kunnen de werkzaamheden niet worden uitgevoerd.
13. De reeds gevangen das dient uiterlijk eind december 2018 te zijn uitgezet naar de kunstburcht in Laarschenberg. Met het vangen van de tweede das kan tot uiterlijk eind december 2018 worden doorgegaan. Er kan na de kwetsbare periode pas worden gestart met een nieuwe vangactie na schriftelijke instemming van de provincie Utrecht. Ook dient de provincie Utrecht schriftelijke instemming met het staken van vangpogingen als wordt geconcludeerd dat de das het plangebied Oude Tempel heeft verlaten.

Het verplaatsen

14. De ontheffinghouder dient, uiterlijk een week voorafgaand aan het daadwerkelijke vangen van de dassen, het bijgevoegde meldingsformulier specifiek met betrekking tot de das in te vullen en naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te sturen.
15. Tijdens de vangactie moet worden gemonitord of de gevangen dassen elkaar verdragen. Verdragen dassen elkaar niet, dan dienen deze opnieuw te worden gevangen en te worden losgelaten op de locatie waar ze zijn weggevangen. De rasters dienen in dat geval op de Oude Tempel te worden opengesteld. De werkzaamheden op het plangebied kunnen dan niet doorgaan tot duidelijk is welke dassen tot dezelfde clan behoren.
16. Direct voorafgaand aan het uitzetten van de dassen dient te worden uitgesloten dat andere dassen in het gebied verblijven. Wordt het gebied wel bezet door een dassenclan dan kunnen de dassen uit de Oude Tempel niet actief worden verplaatst en kunnen de werkzaamheden niet plaatsvinden.
17. De burcht in de Oude Tempel dient te worden uitgerasterd ter voorkoming dat andere dassen zich zullen vestigen op het leeggefallen territorium. De burcht in de Oude Tempel dient echter pas te worden vernietigd als aan voorwaarde 15 en 16 is voldaan.
18. De uitzetlocatie (en dan vooral de graslanden) dienen dasvriendelijk te worden beheerd.

Nazorg

19. Het succes van de actieve verplaatsing dient elk jaar gedurende 3 jaar te worden gemonitord door een deskundige op het gebied van dassen. Het gebruik van de kunstburchten en de clangrootte dient te worden gemonitord. Van belang is ook de vraag wanneer de verplaatste dieren na het uitzetten zich weer zullen voortplanten. Deze monitoringsgegevens dienen te worden aangeleverd aan Team Vergunningverlening Natuur en Landschap van de provincie Utrecht. Het is aan te bevelen het zenderen van de volwassen dieren onderdeel uit te laten maken van deze monitoring.

Gewone grootoorvleermuis

20. Bij werkzaamheden in de buurt van het zomerverblijf van de gewone grootoorvleermuis dienen schermen te worden geplaatst om lichtverstoring te voorkomen.
21. De delen in de Oude Tempel waar de gewone grootoorvleermuis veel is waargenomen mogen niet eerder worden aangetast dan dat de bosschages op of bij Open Ankh zijn aangeplant, én voldoende formaat hebben. Er zal door een ter zake kundige op het gebied van de gewone grootoorvleermuis een schriftelijk advies moeten worden opgesteld wanneer de bosschages voldoende formaat hebben om te kunnen functioneren als vervangend foerageergebied. Deze bosschages mogen niet worden verlicht.
22. Werkzaamheden dienen plaats te vinden bij daglicht. Het gebruik van kunstlicht tijdens de werkzaamheden is niet toegestaan bij de oude lanen waar veel door vleermuizen wordt gefoerageerd.
23. De definitieve verlichting dient vleermuisvriendelijk te zijn.

Hazelworm

24. Om het plangebied dient een reptielenscherm te worden geplaatst en moet worden toegezien dat deze schermen gedurende de ontheffingsperiode ook goed blijven functioneren.
25. In het gehele plangebied dienen hazelwormen te worden weggevangen.

26. Achterblijvende hazelwormen direct buiten het plangebied zullen waarschijnlijk geen duurzame populatie meer vormen. Voorkomen moet worden dat smalle strookjes leefgebied met hazelwormen ten westen en zuiden van het plangebied overblijven. Mochten dergelijke smalle strookjes over blijven dan dienen de hazelwormen hier ook weggevangen te worden.
27. Het afvangen van de hazelwormen dient te gebeuren onder optimale omstandigheden en, naast handvangst, met behulp van de plaatjesmethode. Het aantal te gebruiken plaatjes dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de hazelworm waarbij de richtlijn is dat de platen in een raster worden uitgelegd met 10-15 meter tussenruimte.
28. Het afvangen van de hazelwormen dient te gebeuren in de maanden april tot en met augustus (voordat juvenielen worden geboren). Vroeg in het seizoen dienen de platen in het gebied te worden neergelegd.
29. Het afvangen van de hazelwormen dient net zo lang te gebeuren tot gedurende vier achtereenvolgende bezoeken (van ten minste twee uur, bij optimale weersomstandigheden) geen hazelwormen meer worden waargenomen.
30. Van het afvangen dient een logboek van het aantal gevangen dieren en de vangstdatum te worden bijgehouden en op verzoek te kunnen worden overhandigd aan de toezichthouder van de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.
31. Worden meer hazelwormen aangetroffen, dan het geschatte aantal van 25 dieren, dan dient het afvangen te worden gestaakt tot instemming van de provincie Utrecht is gegeven over de locatie van waar de hazelwormen worden uitgezet.
32. De hazelwormen dienen binnen drie uur te worden uitgezet in de directe nabijheid van de recent ontwikkelde biotopen. De hazelwormen moeten verspreid in het gebied worden losgelaten.

Overige voorwaarden

33. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
34. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit na te leven.
35. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
36. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal drie maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
37. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, bereikbaar op servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030-2583311.